

کتاب‌شناسی و مقاله‌شناسی فارسی "اندیشه‌های کلامی و نواندیشی دینی در اسلام معاصر"

Website: www.makhavan.ir

تدوین: مهدی اخوان آخرین ویرایش: آذر ۱۳۹۹

makhavan77@gmail.com

کتاب

- ۱) مقالات مرتبط در دائرة المعارف بزرگ اسلامی / بجنوردی و دانشنامه جهان اسلام / حداد عادل و دائرة المعارف تشیع / حکمت
- ۲) روشنفکران جهان عرب؛ معرفی آراء و آثار یکصد چهره فکری-فرهنگی جهان عرب معاصر/ پژوهش مسعود فکری و همکاران/ نگارش مریم صالحی / انتشارات ترجمان/
- ۳) دانشنامه متفکران معاصر عرب / عیدالله السید ولداباه/ مترجم مجید مرادی / انتشارات دانشگاه مفید/
- ۴) پیشگامان مسلمان تجددگرایی در عصر جدید/ احمد امین/ ترجمه یوسفی اشکوری/ انتشارات علمی و فرهنگی / ۱۳۷۶
- ۵) سکولاریسم اسلامی؛ نقدی بر دیدگاه روشنفکران مسلمان/ منصور میراحمدی/ پژوهشگاه علوم و فرهنگ / ۱۳۸۷.
- ۶) دین‌اندیشان متجدد؛ روشنفکری دینی از شریعتی تا ملکیان/ محمد منصور هاشمی / انتشارات کویر/ ۱۳۸
- ۷) روشنفکران دینی و مدرنیته در ایران پس از انقلاب / مسعود پدram / انتشارات پدram/ ۱۳۸۲.
- ۸) از شریعتی/ سروش/ صراط/ ۱۳۹۲.
- ۹) جنبش‌های اسلامی و گرایش‌های قومی در مستعمره هند/ ترجمه حسن لاهوتی/ مشهد.
- ۱۰) بررسی آراء و اندیشه‌های محمدعابدالجابری/ محمدتقی کرمی/ انتشارات سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی/ ۱۳۸۲.
- ۱۱) آراء و اندیشه‌های دکتر محمد ارکون/ خلجی/ سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی / ۱۳۷۷.
- ۱۲) دین‌شناسی معاصر / مجید محمدی/ انتشارات قطره/ ۱۳۷۴.
- ۱۳) آئین درآینه؛ مروری بر آراء دین‌شناسانه عبدالکریم سروش/ تدوین و گردآوری سروش دباغ/ انتشارات صراط/ ۱۳۸۳.
- ۱۴) بررسی و نقد مبانی نصر حامد ابوزید در فهم متون دینی/ صفدرعلی ضیائی/ نشر جامعه المصطفی
- ۱۵) نقد و بررسی‌هایی درباره اندیشه‌های نصر حامد ابوزید/ سعید عدالت نژاد/ نشر مشق امروز/ ۱۳۸
- ۱۶) سکولاریسم و دین؛ اسلام، مسیحیت و غرب/ محمد ارکون/ ترجمه کیوان محمدی و بیان راستگو/ نشر نگاه معاصر/ ۱۳۹۹.
- ۱۷) خصوصی‌گرایی و جهانی‌گرایی در اندیشه اسلامی معاصر/ طاها جابر العلوانی/ ترجمه سیدمحمدحسین میرفخرانی/ با نظارت و ویرایش مسعود فکری/ انتشارات ترجمان
- ۱۸) کش دینی و نوسازی عقلی / طاها عبدالرحمان / ترجمه هادی بیگی/ انتشارات ترجمان
- ۱۹) پرسش از روش، حرکت به سوی الگوی نوینی از اندیشه/ طاها عبدالرحمان/ ترجمه نرگس خسروی سوادجانی/ با نظارت و ویرایش مسعود فکری/ انتشارات ترجمان

- (۲۰) اعاده اعتبار به اندیشه دینی؛ گفتگوی بلند هاشم صالح با محمد ارکون/ ترجمه محمدجواهر کلام/ انتشارات نگاه معاصر / ۱۳۸۹.
- (۲۱) نقد عقل اسلامی/ محمد ارکون/ ترجمه خلجی/ ویراسته رحیمی/ انتشارات ایده/ ۱۳
- (۲۲) دانش اسلامی: فرائی بر مبنای علوم انسانی/ محمد ارکون/ ترجمه عبدالقادر سواری/ نسل آفتاب / ۱۳۹۴
- (۲۳) ایمان و تجدد/ نصر و ارکون و هیوستون اسمیت و.../ ترجمه مرضیه سلیمانی/ نشر علم.
- (۲۴) اندیشیدنی و نااندیشیدنی در اسلام معاصر/ محمد ارکون / ترجمه محمدجواهر کلام/ انتشارات شادگان/ ۱۳۹۷.
- (۲۵) از اجتهاد به نقد عقل اسلامی/ محمد ارکون/ ترجمه و افزوده‌ها خلجی/ نشر توانا/
- (۲۶) بازاندیشی در اسلام/ محمد ارکون/ مترجم سید احمد موثقی/ انتشارات روزنه/ ۱۳۹۷.
- (۲۷) قرآن را چگونه بخوانیم/ محمد ارغون/ ترجمه حامد فولادوند/ عطائی/ ۱۳۶۲
- (۲۸) اسلام دیروز و امروز؛ نگرشی نو به قرآن/ محمد ارکون/ ترجمه غلامعباس توسلی/ دفتر نشر فرهنگ اسلامی/ ۱۳۷۰.
- (۲۹) تاریخ‌مندی اندیشه اسلامی/ محمد ارکون/ رحیم حمداوی/ نشر نگاه معاصر
- (۳۰) خوانش نواندیشان مسلمان (با تاکید بر روش‌شناسی عبدالمجید شرفی و محمد ارکون)/ محمد حمزه/ مترجم منهای/ ویراسته روهنده / انتشارات میراث فرهیختگان/ ۱۳۹۸.
- (۳۱) ساخت‌گشایی عقلانیت اسلامی در آرای محمد عابد الجابری و محمد ارکون/ حامد علی اکبرزاده/ انتشارات طه/ ۱۳۹۸
- (۳۲) نومعتزلیان: گفت‌وگو با نصر حامد ابوزید، عابد الجابری، محمد ارکون، حسن حنفی/ محمد رضا وصفی/ انتشارات نگاه معاصر/ ۱۳۸۸.
- (۳۳) نخبگان ایران در دوران گذار/ جلال توکلیان/ نشر نگاه معاصر/ ۱۳۹۱.
- (۳۴) بررسی تاریخ‌نگری محمد عابد الجابری/ سید محمدعلی نوری / انتشارات جامعه المصطفی/ ۱۳۹۳.
- (۳۵) دولت و جنبش‌های دینی معاصر اسلامی / جان اسپوزیتو و دیگران/ مترجم علیرضا سمیع‌اصفهان‌ی و محمد حاجی‌پور/ نشر نگاه معاصر/
- (۳۶) تاریخ اسلام در اندیشه محمد عابد الجابری/ سید محمدعلی نوری/ انتشارات پژوهشگاه اندیشه و فرهنگ اسلامی/
- (۳۷) مقدمه‌ای بر مواجهه با علوم اجتماعی در متن سنت‌های شیعی/ آرمان ذاکری/ نشر نگاه معاصر/
- (۳۸) روش مواجهه با دشواره سنت در اندیشه جابری/ محسن دریابیگی/ انتشارات سوره مهر/ ۱۳۹۰.
- (۳۹) معجزه جاوید: خوانشی انتقادی به قرآن‌پژوهی محمد عابد الجابری/ محمد عماره/ ترجمه یاسین عبدی/ انتشارات احسان/
- (۴۰) مکتب تأویلی و گفتمان وحی: واکاوی آرای قرآن‌شناختی نصر حامد ابوزید/ میثم توکلی بینا/ انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- (۴۱) نقد و بررسی چپستی وحی قرآنی در نگاه نومعتزله (با تأکید بر دیدگاه نصر حامد ابوزید)/ جواد گلی/ انتشارات مؤسسه امام خمینی/ ۱۳۹۳.

- (۴۲) مجموعه مقالات جریان‌شناسی و نقد اعتزال نو: چالش با ابوزید/محمدعرب صالحی/انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی/
- (۴۳) معنای متن: پژوهشی در علوم قرآن/نصر حامد ابوزید/ترجمه مرتضی کریمی‌نیا/ویراسته مصطفی ملکیان/انتشارات طرح نو/۱۳۸۱.
- (۴۴) نقد گفتمان دینی/نصر حامد ابوزید/مترجم حسن یوسفی و محمد جواهر کلام/انتشارات یادآوران.
- (۴۵) اندیشه و تکفیر؛ یک گفتگوی بلند با نصر حامد ابوزید/مترجم محمد جواهر کلام/نشر نگاه معاصر/
- (۴۶) دایره‌های ترس: زنان در گفتمان دینی/نصر حامد ابوزید/ترجمه ادریس امینی/نشر نگاه معاصر/۱۳۹۸.
- (۴۷) نهادهای هراس: خوانشی در گفتمان زنان/نصر حامد ابوزید/مترجم هدی عوده‌تبار/ویراسته حسین عباسی/گام نو/۱۳۹۸.
- (۴۸) زنان و جنسیت در اسلام (ریشه‌های تاریخی جدال امروز)/لیلا احمد/مترجم فاطمه صادقی/نشر نگاه معاصر
- (۴۹) زنان پرده‌نشین و نخبگان جوشن‌پوش/فاطمه مرنیسی/ترجمه ملیحه مغازه‌ای/نشر نی/۱۳۸۰.
- (۵۰) چنین گفت ابن عربی/نصر حامد ابوزید/با دو ترجمه: راستگو/نشر نی/موسوی خلخالی/نشر نیلوفر/
- (۵۱) رویکرد عقلانی در تفسیر قرآن (پژوهشی در مسئله‌ی مجاز در قرآن از نظر معتزله)/نصر حامد ابوزید/موسوی خلخالی/نشر نیلوفر/۱۳۸۷.
- (۵۲) متن، قدرت، حقیقت/نصر حامد ابوزید/موسوی خلخالی/نشر نیلوفر/۱۳۹۴.
- (۵۳) محمد (ص) و آیات خدا: قرآن و آینده اسلام/نصر حامد ابوزید و هلال سرگین/مترجم فریده فرودفر/نشر علم/۱۳۹۳.
- (۵۴) نوسازی، تحریم و تاویل: از شناخت علمی تا هراس از تکفیر/نصر حامد ابوزید/ترجمه محسن آرمین/نشر نی/۱۳۹
- (۵۵) قبض و بسط تئوریک شریعت/عبدالکریم سروش/انتشارات صراط
- (۵۶) بسط تجربه نبوی/عبدالکریم سروش/انتشارات صراط
- (۵۷) کلام محمد، رؤیای محمد/عبدالکریم سروش/انتشارات صغراط
- (۵۸) سنت و سکولاریسم/عبدالکریم سروش/انتشارات صراط
- (۵۹) فربه‌تر از ایدئولوژی/عبدالکریم سروش/انتشارات صراط
- (۶۰) اخلاق دین‌شناسی؛ پژوهشی در مبانی معرفتی و اخلاقی فقه/الوالقاسم فنائی/انتشارات نگاه معاصر/۱۳۸۹.
- (۶۱) هرمنوتیک، کتاب و سنت/محمد مجتهد شبستری/طرح نو/۱۳۷۵.
- (۶۲) نقدی بر قرائت رسمی از دین//محمد مجتهد شبستری/طرح نو/۱۳۷۹.
- (۶۳) سکولاریسم در جهان عرب/حمیدرضا شریعتمداری/انتشارات دانشگاه ادیان و مذاهب/۱۳۸۲.
- (۶۴) اسلام‌شناسی/علی شریعتی/انتشارات الهام.
- (۶۵) مبانی شریعت/قابل/۱۳۹۱
- (۶۶) دو مکتوب تاریخی در واکاوی اختلافات درونی بهاییان/لیلا چمن‌خواه/نشر نگاه معاصر.
- (۶۷) عصر حیرت/مهدی نصیری/انتشارات طه/۱۳۹۹.
- (۶۸) میرزا مهدی اصفهانی (از مکتب سلوکی سامرا تا مکتب معارف خراسان)/سیدمقداد نبوی رضوی/نشر نگاه معاصر

- ۶۹) قرآن به مثابه کلام خدا؛ پژوهشی در ساختار نشانه دینی/ عامر قیطوری/ نشر نگاه معاصر
- ۷۰) معرفت‌شناسی در آثار میرزا مهدی اصفهانی/ عباس شاه‌منصوری/ نشر نگاه معاصر
- ۷۱) هویت به مثابه آزادی؛ خوانشی فلسفی از یک مفهوم/ حسن حنفی/ ترجمه سعدالله همایونی و اکرم مدنی/ نشر نگاه معاصر/
- ۷۲) سنت و نوسازی (ما و سنت گذشته)/ حسن حنفی/ ترجمه حسام الدین خاکپور/ نشر نگاه معاصر
- ۷۳) اسلام؛ وحدت مبانی کثرت ظهور/ به اهتمام عبدالمجید شرفی/ عبدالله مؤمنی/ نشر نگاه معاصر/
- ۷۴) انسان و اسلام سپید/ مجموعه مقالاتی از عبدالمجید شرفی/ سمیه سادات طباطبایی/ انتشارات نگاه معاصر/ ۱۳۹۷.
- ۷۵) اسلام میان حقیقت و تجلی تاریخی/ عبدالمجید شرفی/ عبدالله مؤمنی/ انتشارات کویر/
- ۷۶) اسلام و مدرنیته/ عبدالمجید شرفی/ ترجمه مهدی مهریزی/
- ۷۷) اسلام و مدرنیته؛ تحول یک سنت فکری/ فضل الرحمن/ ترجمه زهرا ایران بان/ نشر کرگدن/ ۱۳۹۷.
- ۷۸) عصری‌سازی اندیشه دینی/ عبدالمجید شرفی/ ترجمه محمد امجد/ ۱۳۸۲.
- ۷۹) گفتگوی شرق و غرب جهان اسلام/ محمدعابدالجابری و حسن حنفی/ ترجمه بهرام امانی/ نشر نگاه معاصر/ ۱۳۹۲.
- ۸۰) سیدجمال الدین حسینی پایه گذار نهضت های اسلامی/ صدر واثقی/ انتشارات پیام/ ۱۳۵۵
- ۸۱) سیدجمال و آموزه‌های اصلی او در عصر جهانی شدن/ سیداحمد مونتقی/ دانشگاه مفید
- ۸۲) سرشتهای دیکتاتور/ ترجمه کتاب طبایع الاستبداد/ عبدالرحمن کواکبی/ ترجمه فخر گیلانی/ ۱۳۲۰
- ۸۳) طبایع الاستبداد یا سرشتهای خودکامگی/ کواکبی/ مترجم عبدالحسین قاجار/ ویراستار صاحبی/ بوستان کتاب/ ۱۳۷۸.
- ۸۴) شیخ محمد عبده مصلح بزرگ مصر/ سیدمصطفی حسینی/ نشر قلم/ ۱۳۵۷
- ۸۵) اسلام‌گرایی؛ سومین جنبش مقاومت رادیکال/ ارنست نولته/ مترجم مهدی تدینی/ نشر ثالث/ ۱۳۹۹.
- ۸۶) سه روحانی دگر اندیش؛ دولت‌آبادی، سنگلجی و حکمی‌زاده/ علیرضا ملانی توانی/ پژوهشکده تاریخ اسلام.
- ۸۷) اندیشه عرب در عصر لیبرالیسم/ آلبرت حورانی/ ترجمه علی شمس/ نشر نامک
- ۸۸) سیری در اندیشه سیاسی عرب/ حمید عنایت/ انتشارات امیر کبیر/ ۱۳۶۳.
- ۸۹) اندیشه دینی معاصر؛ رویکردها و چالش‌ها/ دفتر اول و دوم/ به کوشش حسین پویا/ مؤسسه اندیشه دین‌پژوهی معاصر/ ۱۳۹۵.
- ۹۰) دین و دنیا/ سروش محلاتی/ نشر میراث اهل قلم/ ۱۳۹۹.
- ۹۱) ما و میراث فلسفی مان/ جابری/ ترجمه سیدمحمد آل‌مهدی/ نشر ثالث.
- ۹۲) دموکراسی و حقوق بشر/ محمدعابد الجابری/ ترجمه محسن آرمین/ نشر مروارید.
- ۹۳) سنت و مدرنیته/ محمدعابد الجابری/ ترجمه سیدمحمد آل‌مهدی/ انتشارات دنیای اقتصاد.
- ۹۴) تکوین عقل عربی؛ پژوهشی ساختارگرا در عقلانیت کلاسیک عربی/ عابد الجابری/ ترجمه سیدمحمد آل‌مهدی/ انتشارات نسل آفتاب.
- ۹۵) عقلانیت اخلاقی عربی و تأثیر سنت خسروانی/ محمدعابد الجابری/ ترجمه سیدمحمد آل‌مهدی/ نشر اختران.
- ۹۶) انسان‌گرایی در تفکر اسلامی/ محمد ارکون/ احسان موسوی خلخالی/ انتشارات طرح نقد/ ۱۳۹۵.
- ۹۷) اسلام، دموکراسی و نوگرایی دینی در ایران از بازرگان تا سروش/ فروغ جهانبخش/ ترجمه جلیل پروین/ انتشارات گام نو

مقالات

- ۱) متون دینی و هرمنوتیک/ محمد مجتهد شبستری/ نقد و نظر ش ۱/ بهار ۱۳۷۴.
- ۲) نقش زمان و مکان از دیدگاه شهید صدر/ محمد زمانی/ نقد و نظر ش ۵/ زمستان ۱۳۷۴.
- ۳) سه گونه دانش در سه قلمرو/ محمد مجتهد شبستری/ نقد و نظر ش ۵/ زمستان ۱۳۷۴.
- ۴) دشمن فضیلت/ برهان غلیون/ ترجمه خلجی/ نقد و نظر ش ۶/ زمستان ۱۳۷۵.
- ۵) سترونی سکولاریسم در جهان عرب/ سید حسن اسلامی/ نقد و نظر ش ۶/ زمستان ۱۳۷۵.
- ۶) مکالمه دو فرهنگ؛ در گفت و گوی متفکری از مشرق عربی و متفکری از مغرب عربی/ خلجی/ نقد و نظر ش ۹ / زمستان ۱۳۷۵.
- ۷) نوپوزیتیویسم منطقی و تحلیل منطقی در اندیشه فلسفی معاصر عرب/ احمد ماضی/ ترجمه محمد تقی کرمی/ نقد و نظر ش ۹/ زمستان ۱۳۷۵.
- ۸) اسلام و توسعه نیافتگی؛ بازنگری یک معمای دیرینه/ تیمور کوران/ ترجمه یداله دادگر/ نقد و نظر ش ۹/ زمستان ۱۳۷۵.
- ۹) دانش فقه؛ بنیاد روش شناختی عقل عربی - اسلامی/ محمد عابد الجابری/ ترجمه خلجی/ نقد و نظر ش ۱۲/ پاییز ۱۳۷۶.
- ۱۰) تاذیخمندی؛ مفهومی پوشیده و مبهم/ نصر حامد ابوزید/ ترجمه و تحقیق محمد تقی کرمی/ نقد و نظر ش ۱۲/ پاییز ۱۳۷۶.
- ۱۱) مفهوم وحی/ نصر حامد ابوزید/ ترجمه و تحقیق محمد تقی کرمی/ نقد و نظر ش ۱۲/ پاییز ۱۳۷۶.
- ۱۲) مدرن‌گری فرهنگی. بحران هویت/ برهان غلیون/ ترجمه محمهدی خلجی/ نقد و نظر ش ۱۵ و ۱۶.
- ۱۳) تأملاتی در باب دین و اندیشه در گفتگو با محمد الجابری/ ترجمه محمد تقی کرمی/ نقد و نظر ش ۱۷ و ۱۸.
- ۱۴) اسلام‌گرایان و جهانی شدن؛ جهان در آینه هویت/ رضوان السید/ ترجمه خلجی/ نقد و نظر ش ۱۹ و ۲۰.
- ۱۵) تمهیدی بر جنبش اعتقادی فرهنگی ایران معاصر/ سعید زیباکلام/ نقد و نظر ش ۲۳ و ۲۴.
- ۱۶) زندگی و اندیشه عبدالمجید شرفی / المنجد الأسود/ ترجمه نرگس بهشتی/ آئینه پژوهش/ بهمن و اسفند ۱۳۹۷.
- ۱۷) نهضت بیدارگری در جهان اسلام/ عزیز احمد/ ترجمه سید محمد مهدی جعفری/ در دایرةالمعارف تشیع
- ۱۸) سرسید احمد خان در دانشگاه علیگر/ در دانشنامه ایران و اسلام ج ده/ محمد اکرام/ ترجمه غلی قرانی و رسول جعفریان/ در فصلنامه تاریخ و فرهنگ معاصر
- ۱۹) سرسید احمد خان و اندیشه دینی/ وحید اختر/ ترجمه رس. ل. جعفریان/ در فصلنامه تاریخ و فرهنگ معاصر